

Nr 443.

Av herr **Hedlund** i Östersund m. fl., i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 301, angående anslag till länsstyrelserna för budgetåret 1943/44.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 301 har departementschefen anmält frågan om anvisande av anslag till länsstyrelserna och därvid bland annat

dels föreslagit reducering av nuvarande antal ordinarie landskanslister från 130 till 104, ordinarie landskontorister från 100 till 88, icke ordinarie landskanslister från 105 till 64 och icke ordinarie landskontorister från 76 till 42 samt att de sålunda övertaliga befattningshavarna icke skola komma i åtnjutande av den löneförbättring, som föreslagits för de befattningshavare, vilka rymmas i den nya organisationen, utan bibehållas i nuvarande löneställning och överföras på övergångsstat,

dels ock föreslagit, att studentexamen icke införes såsom villkor för behörighet till landskanslist- och landskontoristtjänst.

Först bör erinras om att nuvarande antalet landskanslister och landskontorister beslutats av riksdagen så sent som år 1937. Den nu föreslagna reduceringen av antalet tjänster kommer därför för många befattningshavare som ett hårt och oväntat slag.

Med full rätt hava dessa tjänstemän en följd av år hoppats på en löneförbättring och i detta sitt hopp styrkts av uttalanden av olika myndigheter och utredningar. Att när den länge väntade och erkänt välmotiverade löne-reformen kommer till stånd denna avser endast en del av tjänstemännen kan icke anses tillfredsställande.

Vid en omorganisation som den föreslagna torde det vara oundvikligt att ett antal tjänstemän överföras på övergångsstat. Det synes emellertid rätt och billigt att de av dessa tjänstemän, vilka icke äro olämpliga för de nyinrättade tjänsterna men utestängas från dessa på grund av reducering av antalet tjänster, erhålla *personlig* placering i för sagda tjänster gällande lönegrad. Departementschefens förslag bör därför kompletteras med bestämmelse, att ifrågavarande tjänstemän av länsstyrelserna må kunna tillerkännas sådan lönegradsplacering.

Givetvis medför en dylik bestämmelse en viss merkostnad för statsverket. Denna merkostnad kommer emellertid att bestå endast en viss övergångstid.

Den föreslagna åtgärden utgör emellertid icke endast en gård av rättvisa utan torde även ur annan synpunkt vara en välbetänkt åtgärd från det allmännas sida. Genom den förhindrar man nämligen att dugande krafter övergiva länsstyrelserna och underlättar således länsstyrelsernas framtida rekryteringsmöjligheter. Svårigheterna att nu erhålla lämpliga vikarier å

landsfiskals- och landsfiskalsassistenttjänsterna utvisa tydligt vådan av att i tid tillräckligt beakta rekryteringsfrågan.

Departementschefen anser icke — i motsats till flertalet länsstyrelser — att studentexamen bör uppställas såsom villkor för behörighet till landskanslist- och landskontoristbefattning.

Avsevärda olägenheter hava måhända *hittills* icke förmärkts på grund av avsaknaden av kompetensvillkor. Rekryteringen har emellertid underlättats därav att landskanslist- och landskontoristaspiranterna utgjorts av landsfiskals- respektive häradsskrivaraspiranter, vilka som regel avlagt real- eller studentexamen — i många fall därjämte landsfiskalsexamen — och före sin länsstyrelsetjänstgöring genom anställning å landsfiskals- eller häradsskrivarkontor förvärvat en icke föraktlig rutin. Detta rekryteringssätt kan för framtiden icke påräknas, i varje fall icke för landskanslierna, sedan genom den nya landsfiskalsorganisationen sambandet mellan dem och den yttre landsstaten avskurits.

Det synes därför nu desto angelägnare att garantier förefinnas för att de blivande landskanslisterna och landskontoristerna, vilka enligt departementschefens förslag såsom detaljföreståndare skola åläggas större ansvar och mer kvalificerade arbetsuppgifter än som åvila nuvarande befattningshavare, innehava den allmänbildning, avlagd studentexamen torde få anses representera och som är nödvändig för tjänstens behöriga fullgörande. Numera torde också, i motsats till tidigare, ungdomar med normal studiebegåvning icke nöja sig med realexamen utan fortsätta till studentexamen.

Vi vilja även erinra om att riksdagen år 1941 fastställt studentexamen såsom kompetensvillkor för landsfiskalstjänst.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställa vi, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 301 måtte besluta,

dels att övertalig ordinarie landskanslist och landskontorist samt extra ordinarie dylik befattningshavare, vilken icke anses olämplig för ordinarie respektive extra ordinarie landskanslist- eller landskontoristtjänst inom den nya organisationen, må av länsstyrelse kunna placeras i den lönegrad, som av riksdagen beslutas för ifrågavarande tjänst,
dels ock att studentexamen införes såsom villkor för behörighet till landskanslist- och landskontoristtjänst.

Stockholm den 2 juni 1943.

Verner Hedlund.

Harald Hallén.

Torsten Nilsson.

Carl Björling.

Axel Landgren.

Carl Hoppe.

Alfr. Nilsson
i Steneberg.

Folke Kyling.

T. G. v. Seth.